

BRAVO!

Džungļu pavēlniece

Diāna Eisaka

22 gadus vecā studente **Alma Vītola** pārsteigusi sevi un citus, izcīnot uzvaru Brazīlijas džungļu maratonā

Esi gatavs šķērsot purvus, kur uzglūn anakondas, upes, kur tevi pavadīs piraijas, iemigt klausoties jaguāru un mērkaķu skaņās? Ja ne, apstājies jau tagad! Šāds «uzmunderinošs» teksts sagaida ikvienu, kurš interneta mājaslapā nolēmis reģistrēties dalībai Brazīlijas džungļu maratonā. «Jo vairāk uzzināju par pasākumu, jo vairāk bija bail, un es par to zināju diezgan daudz,» smejas topošā fizioteapeite Alma Vītola, taču tas nemazināja viņas apņēmību piedalīties.

Skriešana tagad ir modē: parkos, mežā takās un pat uz Vecrīgas bruģa arvien vairāk pamanāmi apņēmības pilni cilvēki, kas nodevušies skriešanas priekam. Kāds gatavojas nākamā gada maratonam, citam mērķis ir līdz Ziemassvētkiem ielīst izmēru mazākā kleitā, vēl kādam pietiek ar «pašiņu» sporta tērpā sociālajos tīklos, bet Alma gribēja pārbaudīt savu izturību Brazīlijas džungļos.

Uzvara nav galvenais

22 gadus vecā Vītola studē fizioterapiju Rīgas Stradiņa universitātē. Informācijai par Brazīlijas ultramaratonu viņa uzdūrusies pirms diviem gadiem, lasot aprakstus par pasaules smagākajiem skrējieniem. Doma par džungļiem palikusi galvā un ik pa laikam likusi sevi manīt. «Ģimene, uzzinot par šo pasākumu, piekrita, ka tas ir ļoti interesants, bet, kad viņi saprata, ka es tiešām

ALMA, TURIES! Cīņa ar karstumu un mitrumu

braukšu uz turieni, sāka nopietni uztraukties,» atceras meitene, tomēr vienam neļāva stāties ceļā sava nodoma īstenošanai. «Ģimene var uztraukties, var baidīties, bet nevar mani nelaist, jo tā ir mana rīcība, mans lēmums un esmu atbildīga par to, kā aizbraukšu. Bija tādi cilvēki, kas smīnāja un neticēja, ka es to varu paveikt, bet atklāti neviens neteica.»

Gatavojoties ultramaratonam, viņa katru nedēļu noskrēja 60 līdz 100 kilometru. Pēc gadu ilgiem treniņiem un ziedojumu vākšanas akcijām, lai nodrošinātu nepieciešamās lietas izdzīvošanai džungļos un samaksātu 2650 eiro dalības maksu, Almas pūles ir attaisnojušās, jo latvietes vārds izskanēja tālu aiz Latvijas robežām. Džungļu maratons Almai, vienīgajai dalībniecei no Baltijas, noslēdzās ar uzvaru sieviešu konkurencē un devīto vietu kopējā rezultātā tabulā (sacensības piedalījās 41 dalībnieks, līdz finišam tika 31).

Veicot posmu cauri purvam, Alma atcerējusies, ka kāds reiz stāstījis par anakondām, kas turpat vien kaut kur medi

Pēc atgriešanās Latvijā medijos daudz lasāms un dzirdams par Almas sasniegumiem bīstamākajā un grūtākajā ultramaratonā pasaulē. Meitene nodēvēta par «džungļu karalieni», bet, viņasprāt, katrs medijs var rakstīt un vērtēt pasākuma «smagumu» pēc saviem kritērijiem, pasaulē ir vēl daudz riskantu skrējienu. Viņa saņēmusi ļoti daudz apveikuma vēstuļu un pateicību par iedvesmošanu. Uzmanības ir daudz, Almai pat šķiet, ka pārāk daudz. Meitene ir pateicīga visiem, kas viņu atbalsta, bet savu uzvaru nesauc par panākumu: «Man sasniegums ir tas, ka noskrēju šo maratonu, bet ne tas, ka esmu pirmā. Tas nav nekāds faktors. Uzvara vispār neko nenozīmē, tas skrējienis nav par uzvaru, bet par visu kopā — džungļiem, dalībniekiem, visu mūsu komandu.»

Draugi, nevis pretinieki

«Džungļu karalieni» startēja ar 33. numuru. Kāds atbalstītājs izteicis komentāru, ka tas esot Jēzus vecums, bet meitene smejas un neuztver to kā zīmi, kas nes veiksmi. 254 kilometrus garo distanci viņai izdevās pieveikt 56 stundās un 48 minūtēs. Izņemot otro un pēdējo sacensību dienu, Alma galapunktā ieradās pirmā, un bija skaidrs, ka viņai ir cerības uzveikt pārējās dalībnieces. «Finišēju kārtējo posmu, un draugi nāca mani apsveikt, bet es viņiem teicu, ka nekas taču vēl īsti nav sācies, viss vēl var mainīties.» Maratoniste par padarīto runā kā par ikdienišķu skrējienu pa mežu, kam nav jāpievērš īpaša vērība, bet tāda nu esot viņas daba. «Iekšējās sajūtas, protams, ir foršas. Es neesmu lepna, man drīzāk ir milzīgs prieks par to, kas tur piedzīvots.»

FINIŠA LĪNIJA.

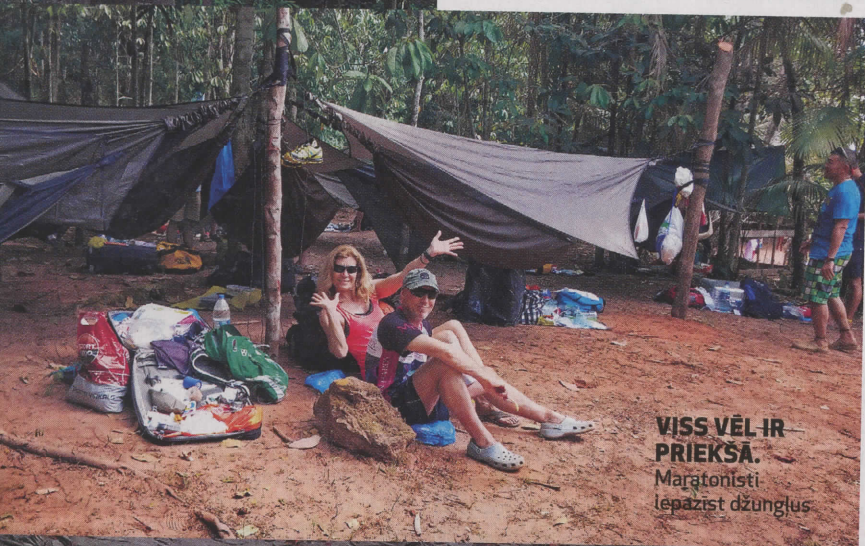
Latviešu meitenēs ir spēks

Almas tuvākie draugi vislabāk saprot, cik viņas sasniegums ir iespaidīgs, cik daudz spēku tas prasījis un mums visiem uzskatāmi parādījis, ka nekas nav neiespējams. Almas draudzene Kristianna Volbeta atceras sarunas pie ugunsкура pāris dienu pirms lidojuma uz Brazīliju: «Alma diezgan optimistiski izteicās, ka sievietes konkurencē centīsies nokriet otrā. Uz to arī pacēlām glāzes. Toreiz nevienam prātā nevarēja ienākt, ka Alma visu laiku spēs turēties priekšgalā.»

Jautājot, kā Alma vērtē pretiniekus, uzreiz tieku pārlobota — viņai džungļu maratona dalībnieki bija nevis pretinieki, bet gan komandas biedri. Savstarpējais atbalsts bijis ļoti liels. «Uzsklausīju citu dalībnieku padomus, uzdevu jautājumus, jo viņi ir daudz ko pieredzējuši. Skriet pa džungļiem viņiem ir kā mums aiziet uz veikalu pēc piena,» salīdzina maratoniste. «Satiku superīgas un fantastiskas personības. Viņu vidū jutos ļoti labi, viņi saprata manas sajūtas. Kopā esam izgājuši cauri lieram piedzīvojumam. Iepazīnos ar cilvēkiem, par kuriem zinu — vari pēc pieciem gadiem aizrakstīt un tev būs naktsmājas, piemēram, Austrālijā, Jaunzēlandē vai Kanādā.»

Jāuzmanās no anakondām

«Uz starta līnijas es raudāju, skrēju ar asarām,» tā Almai iesākās nedēļu garais Dienvidamerikas ultramaratons, bet viņai šādas sajūtas nav nekas neparasts, skrējienu sākuma posmi vienmēr esot

VISS VĒL IR PRIEKŠĀ.
Maratonisti iepazīst džungļus

FOTO — ATIS VERDENHOFIS

ASFALTAM NĒ! Alma startē Siguldas kalnu maratonā

mazliet uz negatīvās nots. «Džungļi ir visādi. Nav tā, ka visu laiku apkārt ir meža biežoknis, tur ir arī tuksnesis, purvi, upes un pludmale,» atmiņās dalās Alma un spilgti atceras džungļu fona troksni. «Pasākuma mājaslapā ir skaņas efekti — dzied putniņš. Tu skrien pa džungļiem un domā: eee, es šo zinu, tas bija tajā lapā. Ir daudz tādu putnu un mērķaķu, siseņu un kukaiņu. Foršs fona troksnītis.» Veicot posmu cauri purvam, maratoniste atcerējusies, ka kāds reiz stāstījis par purvā dzīvojošajām anakondām, kas turpat vien kaut kur medī. Mazliet neomulīgi esot bijis, taču Alma džungļos nejutās apdraudēta, jo visu uztver mierīgi un ar vēsu prātu.

Satraukums draugu un ģimenes lokā valdījis visu sacensību nedēļu, it īpaši brīžos, kad kavējušies e-pasti no Almas un nav bijis iespēju uzzināt, kas notiek. «Liels uztraukums visiem mājiniekiem bija, kad tika nopublicēti kļūdaini rezultāti,» stāsta Kristianna Volbeta. «Meitene, kas iepriekš atradās tālu aiz Almas, pēkšņi bija izvirzījusies priekšgalā. Nezinot, ka rezultāti ir nepareizi, mēs visi cerējām, ka Alma būs vienkārši aizgulējusies kādā kontrolpunktā, nevis noticis kas slikts. Paldies Dievam, viss izrādījās kārtībā!»

Bija traki

Alma atzīst, ka fiziski visu laiku klājies grūti. Vienā no vēstulēm, kuru rakstīja pēc pirmspēdējā un visgarākā maratona posma, bija lasāms: «Pēdas lupatās, bet garais posms pieveikts. Bija traki. Daudz ceļu, saulē 45 grādi. Tajā pavadījām daudz laika. Karstuma dēļ vairāki skrējēji izstājās.» Bet viņas prātā ne uz brīdi nav radusies doma par padošanos. «Tulznas traucēja, bet tās sāp, un viss, tu nevari neko izdarīt. Pārdur, salīmē plāksterus. Vienkārši ej uz priekšu, jo nevari neko mainīt. Tā vienkārši būs. Es ar to rēķinājos,» pārliecināti un enerģiski saka meitene.

«Alma vienmēr ir gatava doties kādā piedzīvojumā, orientēšanās sacensībās vai pārgājienā. Viņa vienmēr spēj savākties, pabeigt iesākto līdz galam, aizraut citus sev līdzi un iedvesmot,» stāsta Kristianna un atminas kalnu skrējienu Horvāti-

jā (161 km). «Bija ļoti grūti, bet Alma koncentrējās un neizrādīja savu nogurumu. Redzēju viņu skrienam kopā ar kādu rumāni. Pūsis bija pavisam pārguris un knapi vilka kājas, bet Alma viņu uzmuntrināja un atbalstīja līdz pat finišam, kaut arī pašai bija iestājies bezspēks.»

«Es negribēju skriet, fiziski nejutos tā, ka man baigi to vajadzētu, un morāli likās, ka viss jau tā kā beidzies, pēdējā diena jau vairs neko neizšķir,» par pēdējās dienas skrējienu izsakās Alma. «Viss piedzīvojums jau bija gandrīz beidzies, vēl ir tikai tā astīte, bet varētu to pastiept ilgāk. Finišā man bija žēl, ka viss nu ir galā.»

Neaizmirstamas emocijas

Līdz šim Alma par savu augstāko sasniegumu uzskatīja trešo vietu 80 kilometru garā skrējienā. «Esmu tāda «pagrīdes skrējēja», neesmu sportiste. No manis līdz profesionālim ir kā no Zemes līdz Mēnesim un vēl tālāk,» par sevi spriež «džungļu karaliene». Viņa dod priekšroku skriešanai pa meža takām savā dzimtajā pusē Ķekavā, jo mežā var sajust baudījumu, ko sniedz skriešana pie dabas, nevis pilsētā uz asfalta. Galvenais ir tas, kas redzams apkārt. Alma izjūt nepieciešamību kustēties, un skriešana viņai iepatīkās kā sporta veids, kam nevajag nevienu citu, un ar to var nodarboties jebkur.

Almas balva un ieguvumi nav mērojami mantiskā izteiksmē, kaut gan piedzīvojums kopumā prasījis apmēram 5000 eiro. Par piemiņu dalībniekiem uzdāvinātas medaļas, bet lielākā balva, protams, ir neaizmirstamās emocijas un pasakains piedzīvojums. Zaudējumu nav, pat maratona laikā nomestie trīs četri kilogrami jau esot atgriezušies savā vietā.

«Dzīvē jādara tas, kas patīk. Ja liekas, ka kaut ko vajadzētu iesākt, tad padomā, izpēti kara lauku, saproti, vai tiešām to gribi. Ja arī tad tevi vēl vilina šī doma, jāķeras pie tās īstenošanas,» skaidro Alma. Viņu pašu jau vilina nākamās sacensības Francijā — 168 km garais skrējienis apkārt Monblānam. Bet tuvākās piecgades plānā ir piepildīt sapni par skrējienu Sahāras tuksnesī. ♦